

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoCsp/19/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120212005
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8120212005.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlaty Simkovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu: C. Z., nar. XX.X.XXXX, bytom Č. XXXX/XX, XXX XX S., právne zastúpeného: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom ul. Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného: JUDr. Katarína Hegedúšová, advokátka so sídlom Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, o vydanie bezdôvodného obohatenia 1.506,83 Eur s prísl. a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 14Csp/175/2020 - 51 zo dňa 22.02.2022 v spojení s opravným uznesením č.k. 14Csp/175/2020-66 zo dňa 11.04.2022 takto

rozhodol:

I. P o t v r d z u j e rozsudok v spojení s opravným uznesením č.k. 14Csp/175/2020-66 zo dňa 11.04.2022.

II. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie rozhodol tak, že I. žalovanému uložil povinnosť vydať žalobcovi bezdôvodné obohatenie vo výške 1 506,83 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 1 506,83 Eur od 30.10.2020 do zaplatenia, a to všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku. II. určil, že zmluvná podmienka uvedená v bode 2. zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX uzavretej medzi sporovými stranami dňa 18.12.2014 v znení: „Odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov je vo výške 240 EUR (ďalej len „odplata“), čo predstavuje ročnú percentuálnu mieru nákladov (RPMN) vo výške 30 %, ktorá sa vypočítala v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch podľa vzorca uvedeného vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a ktorú spotrebiteľ berie na vedomie“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. III. napokon vyslovil, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu, pričom o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podľa ust. § 497, § 499, § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka. Podľa § 1 ods.2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 Zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v účinnom čase uzavretia zmluvy (18.02.2014). Podľa § 39, § 52 ods. 1 až 4, § 53 ods. 1 až 3, 5,6 a 11, podľa § 54 ods. 1, 2, podľa § 107 ods. 1,2, § 451 ods. 1, 2, §489, §517 ods.1,2, § 563 Občianskeho zákonníka. Podľa § 1 ods. 1 a 4, § 1a ods. 1 až 4, § 3 ods.1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. Podľa § 3 ods. 3 Zákona č. 520 ods. 7 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona SNR č. 372/1990 Z.b. o priestupkoch.

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že z vykonaného dokazovania bolo nesporné, že strany sporu uzavreli zmluvu o úvere spotrebiteľského charakteru (spotrebiteľský charakter zmluvy nebol rozporovaný a vyplýva aj zo samotného znenia zmluvy a povahy účastníkov zmluvy) a žalobca vykonal za účelom splatenia úveru úhrady v celkovej sume 2 306,83 EUR. Sporné neboli ani podmienky uvedené v zmluve. Rozpor medzi tvrdeniami strán spočíval v právnom posúdení, či zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje neprijateľné zmluvné dojednanie, či sa má úver považovať za bezúročný a bez poplatkov z dôvodu absencie povinných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, či zmluvne dojednaná úroková sadzba nie je absolútne neplatná z dôvodu rozporu s dobrými mravmi a vzhľadom na uvedené tiež, či na strane žalovaného nevzniklo bezdôvodné obohatenie na úkor žalobcu. Žalovaný tiež vzniesol námietku premlčania vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu.

4. Zároveň konštatoval, že dospel k záveru, že v zmluve o spotrebiteľskom úvere je odplata uvedená v rozpore s ustanovením nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. § 1 ods. 1 keď v sebe nezahŕňa aj úrok z úveru. Následne je tiež v rozpore aj s ustanovením § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, pretože výška odplaty predstavuje v percentuálnom vyjadrení 87,50 % ročne (odplata 700 Eur k poskytnutému úveru 800 Eur, ktorý sa zaviazal spotrebiteľ vrátiť do jedného roka), čo presahuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty za poskytnutý úver podľa § 1a ods. 1 citovaného nariadenia vlády SR (dvojnásobok priemernej RPMN 15,89 % je 31,78 %).

5. Pri skúmaní zmluvy o spotrebiteľskom úvere z pohľadu ochrany spotrebiteľa je tiež neprehliadnuteľná samotná výška úroku 57,50 %, ktorá je podľa názoru súdu v rozpore s dobrými mravmi. Priemerné úrokové sadzby za obdobný úver sa v rovnakom čase pohybovali na úrovni 9,49 % ročne. Právne predpisy výslovne nestanovujú, do akej výšky je možné pri pôžičke alebo úvere dojednať úroky, ktoré sú tak predmetom voľného zmluvného dojednanja medzi účastníkmi zmluvného vzťahu. To však neznamená, že by sa na dohodu o výške úroku nevzťahovalo ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností, vyplývajúci z občianskoprávnych vzťahov, nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Neprimerane vysoké úroky dojednané pri peňažnej pôžičke alebo úvere sú všeobecne považované za odporujúce uznávaným pravidlám správania sa a vzájomným vzťahom medzi ľuďmi a mravným princípom spoločenského poriadku, a teda sú v rozpore s dobrými mravmi. V súlade s dobrými mravmi je len také konanie veriteľa, ktorý sa pri peňažnej pôžičke uspokojí bez ohľadu na to, v akej situácii sa nachádza dlžník, s primeranou výškou odplaty (odmeny) za užívanie požičanej istiny, a ktorý svoje voľné peňažné prostriedky mieni zhodnotiť obvyklým spôsobom. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom je taká výška dohodnutých úrokov, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednanja obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím k najvyšším úrokovým sadzbám, uplatňovaným bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek súd prvej inštancie poukázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 26/2011 zo dňa 26.4.2012. Vychádzajúc z vyššie uvedeného tak mal súd prvej inštancie za to, že dohodnutá výška úrokov z úveru 57,50 % ročne, ktorá podstatne prevyšuje úrokovú mieru obvyklú v čase uzavretia úverovej zmluvy (6-násobok priemeru), je z tohto dôvodu v rozpore s dobrými mravmi a ako taká je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.

6. Čo sa týka zmluvnej podmienky uvedenej v bode 2. zmluvy o spotrebiteľskom úvere týkajúca sa výšky odplaty, táto je podľa názoru súdu prvej inštancie v prvom rade nejasná, neurčitá a zmätočná, keďže jej znenie je v rozpore s právnou úpravou odplaty a nevyplýva, čo presne má odplata predstavovať, teda za čo má vlastne spotrebiteľ touto odplatou veriteľovi zaplatiť. Predmetné dojednanie o odplate pritom nie je dojednané individuálne, keďže ako súd prvej inštancie uviedol už vyššie, jedná sa o formulárovú zmluvu. Súd prvej inštancie mal za to, že predmetné zmluvné dojednanie pritom spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a teda predstavuje aj neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keďže zaťažuje spotrebiteľa ďalším nákladom, ktorého účel a zmysel ani nie je jasný. Súd prvej inštancie pritom zobral na zreteľ, že nákladom spotrebiteľa za poskytnutý úver nemusí byť iba úrok z úveru, avšak v danom prípade pri tomto konkrétnom znení zmluvnej podmienky o odplate, ktoré nekorešponduje s úpravou odplaty v zmysle zákonného ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a vykonávacieho predpisu, napĺňa znaky neprijateľnej zmluvnej podmienky. V zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka je následne takáto neprijateľná zmluvná podmienka neplatná.

7. Napokon je taktiež zjavné, že v zmluve je nesprávne uvedená výška RPMN, ktorá je povinnou náležitosťou podľa § 9 ods. 2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z.z. Pri uvedených vstupných údajoch špecifikujúcich úver (predovšetkým pri úrokovej sadzbe 57,50 % ročne a splatnosti úveru jeden rok) je

nemožné, aby RPMN bola vo výške 30 %, ako je uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a teda v sume nižšej ako je samotná úroková sadzba, navyše bez ďalšieho poplatku za „odplatu“. Uvedené nesprávne uvedenie výšky RPMN v neprospech spotrebiteľa má potom za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru z predmetnej zmluvy podľa § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ.

8. S poukazom na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie pri závere o bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého úveru vychádzal z toho, že žalovaný mal právo iba na vrátenie poskytnutých finančných prostriedkov, a teda sumy 800 EUR. Nebolo pritom sporné, že žalobca uhradil za účelom splatenia úveru sumu 2 306,83 EUR. Rozdiel medzi poskytnutými finančnými prostriedkami a vrátenou sumou predstavuje 1 506,83 EUR. Keďže na plnenie nad sumu reálne poskytnutých finančných prostriedkov žalovaný nemal nárok, predstavuje táto suma majetkový prospech získaný plnením z neplatného právneho úkonu, a teda bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktoré je žalovaný povinný v zmysle § 451 ods. 1 vydať žalobcovi (pre prípadné bližšie odôvodnenie toho, o ktorú skutkovú podstatu bezdôvodného obohatenia v danom špecifickom prípade bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru súd prvej inštancie plne odkazuje na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/29/2021 zo dňa 28.9.2021, bod 17. odôvodnenia).

9. Súd prvej inštancie sa vyporiadal aj so žalovaným vznesenou námietkou premlčania nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia a dospel k záveru o jej nedôvodnosti. Poukázal na ust. § 107 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka pričom uviedol, že keďže žaloba bola podaná na súde dňa 20.10.2020 teda nie mesiac od rozhodného dňa pre začatie plynutia dvojročnej subjektívnej lehoty keď žalobca sa jednak na základe svojich vlastných tvrdení i s predloženého prehlásenia združenia na ochranu spotrebiteľa HOOS zo dňa 01.10.2020 dozvedel o potencionálnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a vzniku bezdôvodného obohatenia až dňa 01.10.2020 keď požiadal združenie o pomoc úverom od žalovaného. Teda žaloba bola podaná včas a nárok žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia nie je premlčaný z dôvodu uplynutia subjektívnej premlčacej doby. Súd prvej inštancie mal za to, že žalovaný má dlhodobo v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a teda jeho povinnosťou bola poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Preto jeho konanie nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia plnenie bez právneho dôvodu minimálne z nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Keďže samotný úver bol poskytnutý v roku 2014 10ročná objektívna premlčacia lehota na vydanie bezdôvodného obohatenia do podania žaloby neuplynula. Zároveň súd prvej inštancie za zásadný pre posudzovanie premlčacej lehoty pre vydanie bezdôvodného obohatenia považoval tiež rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo dňa 22.4.2021 vo veci C-485/19 LH c/a Profi Credit Slovakia s.r.o. , v ktorom Súdny dvor vyslovil stanovisko, že „zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice 93/13 alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice 2008/48, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu.“

10. Čo do úroku z omeškania odôvodnil súd prvej inštancie jeho priznanie tak, že žalovaný sa o požadovanom vydaní bezdôvodného dozvedel najneskôr doručením žaloby - t.j. dňa 28.10.2020, nasledujúci deň mohol plniť bez vzniku omeškania na úhrade bezdôvodného obohatenia (§ 563 Občianskeho zákonníka). Druhým dňom po doručení žaloby sa žalovaný dostal do omeškania s úhradou peňažného záväzku, preto súd prvej inštancie zaviazal žalovaného aj na zaplatenie príslušných úrokov z omeškania vo výške súladnej s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. (vo výške o 5 percentuálnych bodov vyššej ako bola základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu, pričom základná úroková sadzba ECB ku dňu 30.10.2020 bola vo výške 0,00 %, teda žalobca má nárok na úrok z omeškania vo výške 5,00 % ročne), a to od druhého dňa po doručení žaloby žalovanému, t.j. 30.10.2020, až do zaplatenia.

11. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie podľa ust. § 255 ods. 1 a § 266 ods. 1 CSP. Uviedol, že plne úspešnému žalobcovi priznal voči neúspešnému žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

12. Opravným uznesením č.k. 14Csp/175/2020-66 zo dňa 11.04.2022 súd prvej inštancie opravil číslo konania v rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 14Csp/175/2020-51 zo dňa 22.02.2020 tak, že toto

správne znie „14Csp/175/2020-51“. Zároveň konštatoval, že v písomnom vyhotovení rozsudku došlo k chybe v písaní a to uvedenie nesprávneho čísla konania (v rozsudku je nesprávne uvedený rok 2021).

13. Proti rozsudku podal včas odvolanie žalovaný. Právne odôvodnil svoje odvolanie podľa ust. §365 ods. 1 písm. f) a h) CSP. Žalovaný mal za to, že nedošlo k naplneniu dôvodov uvedených v § 11 ods. 1 zákona č.129/2010 Z.z. Preto nemožno zmluvu o spotrebiteľskom úvere považovať za bezúročnú a bezpoplatkov. Výška, počet a termíny splátok istiny úrokov a iných poplatkov je jasne uvedená na prednej strane zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Z uvedeného s určitosťou vyplýva, že predmetná zmluva nemôže byť posúdená ako bezúročná a bezpoplatkov vzhľadom k tomu, že spĺňa všetky zákonom stanovené obligatórne náležitosti. Žalobca nesie dôkazné bremeno, jeho úlohou je preukázať v čom spočíva nesprávne uvádzanie RPMN nakoľko RPMN neabsentuje a teda bolo by to jediný dôvod prečo by bolo možné vyhlásiť zmluvu o spotrebiteľskom úvere za bezúročnú a bezpoplatkov. Žalovaný zároveň poukázal na znenie ust. § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka a znenie § 1a ods. 1 až 4 a § 1 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v zmluve o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX žalobca berie na vedomie, že výška RPMN v predmetnej zmluve sa vypočítava v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch a podľa vzorca uvedeného vo všeobecných podmienkach poskytnutia spotrebiteľského úveru a je vo výške 15,89%. Žalobca v prípade, že po podpise zmluvy o spotrebiteľskom úvere nadobudol pocit, že podpísal nevýhodnú zmluvu, alebo že odplata, úrok či ročná percentuálna miera nákladov je vysoká mal právo odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu do 15 kalendárnych dní odo dňa uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Uvedené právo žalobca nevyužil z čoho jednoznačne vyplýva, že súhlasil s obsahom zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXX a to so všetkými podmienkami poskytnutia spotrebiteľského úveru. Dohoda o úverovej sadzbe spĺňa podľa žalovaného všetky náležitosti ustanovené zákonom tak ako to žalovaný špecifikuje prostredníctvom svojich podaní. Nemožno ju považovať za právny úkon absolútne neplatný v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Žalovaný má za to, že dohoda ročnej úrokovej sadzby nie je v rozpore s dobrými mravmi. Čo sa týka poplatku za poskytnutý úver ten nie je podľa žalovaného neprimerane vysoký vzhľadom na skutočnosť, že žalovaný je nebankovým subjektom, ktorého riziko podnikania ako aj podnikateľské náklady sú rozdielne a vyššie oproti bankám. Pokiaľ ide o samotnú výšku príslušného poplatku tento v čase uzavretia zmluvy žalobcovi vyhovoval keďže nič voči jeho výške nenamietal. Zmluvu uzatvoril a peňažné prostriedky od žalovaného prostredníctvom obchodného zástupcu prevzal. Teda bolo na dobrovoľnom rozhodnutí dlžníka či na dané podmienky zmluvy pristúpi alebo nie. Pokiaľ ide o výšku príslušného poplatku tento je v zmluve dostatočne jasne uvedený, výrazne napísaný. Je uvedený hneď pri sume poskytnutého úveru. Teda žalobca musel vedieť posúdiť hodnotu protiplnenia a mal okamžite pri podpisovaní zmluvy vedieť aká je cena úveru. Žalobca v prípade, že po podpise zmluvy nadobudol pocit, že podpísal nevýhodnú zmluvu, alebo že odplata, úrok či ročná percentuálna miera nákladov je vysoká mal právo odstúpiť od zmluvy bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní od uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Podľa názoru žalovaného dohodnutá výška nie je neprimeraná a nie je ani v rozpore so zásadami potivého obchodného styku resp. dobrými mravmi s ohľadom na ďalšie obchodné riziko žalovaného. Následne žalovaný citoval ust. § 451 Občianskeho zákonníka a uviedol, že má naďalej za to, že k bezdôvodnému obohateniu nedošlo. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere nenastala ani jedna z foriem bezdôvodného obohatenia ktorú stanovuje zákon. Žalobca plnil na základe platne uzavretej zmluvy o úvere, ktorá nebola nikdy právoplatne vyhlásená za neplatnú. Rovnako tak právny dôvod na plnenie z tejto zmluvy o úvere nikdy neodpadol a majetkový prospech získal žalovaný z poctivých zdrojov. Na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie jej nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní zmlúv o úvere, ale bolo by nutné v každom jednotlivom prípade s poukazom na okolnosti uzatvorenia úverovej zmluvy preukázať, že žalovaný v čase uzavretia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel, alebo aspoň bol uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne obohacuje. Preto žalovaný navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie.

14. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca. Podľa jeho názoru rozsudok súdu prvej inštancie spĺňa atribúty jasnosti, stručnosti a zrozumiteľnosti odôvodnenia rozsudku. V napadnutom rozsudku sa súd prvej inštancie jednoznačne vypořiadal so všetkými podstatnými námietkami žalovaného a jednotlivé dôkazy vyhodnotil podľa svojej úvahy. V tejto súvislosti poukázal žalobca na uznesenie Ústavného súdu SR zo dňa 07.07.2009 sp. zn. III.US 199/09 z ktorého citoval. Záver súdu prvej inštancie o vzniku bezdôvodného obohatenia z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru považuje žalobca za správny a dostatočne odôvodnený. Argumentácia žalovaného spočíva v obhajobe výšky úrokov, ktoré až 18 násobne prekračujú úrokovú mieru z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny v čase uzavretia zmluvy čo už evokuje úžerné praktiky. Za nelogické sa

javia okrem iného aj tvrdenia žalovaného, že úrok je považovaný za odplatu avšak zároveň podľa žalovaného odplatu nepredstavuje. Čo sa týka námietky premlčania vznesenej žalovaným žalobca má za to, že táto nie je dôvodná. Poukázal na rozsudok SD EÚ vo veci C-485/19 zo dňa 22.04.2021 a v spojených veciach C 698/18, C 699/18 zo dňa 09.07.2020 i na nálezy Ústavného súdu SR a rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktoré bližšie špecifikoval. Čo sa týka osobitne 10 ročnej objektívnej doby a dôkazu úmyslu poukázal na odôvodnenia 18 uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/268/2001 zo dňa 28.02.2002 a na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove z roku 2021, ktoré presne označil. Čo sa týka neprijateľnosti napadnutej zmluvnej podmienky tak táto predstavuje už notoricky známu neprijateľnú zmluvnú podmienku používanú žalovaným. Súdu je z jeho činnosti aj známy postoj žalovaného k judikovane neprijateľným podmienkam, ktoré nerešpektuje podľa ust. § 53a Občianskeho zákonníka. O to viac je žaloba na určenie neprijateľnosti predmetných zmluvných podmienok dôvodnejšia. Súdna kontrola štandardných formulárových zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl. Je podstatné a rozhodujúce, že žalobcom napadaná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Žalovaný ako dodávateľ nepredložil v konaní jediný dôkaz na preukázanie vedenia kontraktčného procesu s dlžníkom. Potom po skutkovej stránke ani právnej stránke konajúci súd pri hodnotení dôkazov ani nemohol dôjsť k záveru, ktorý prezentuje žalovaný a zamietnuť v tejto časti žalobu. Preto žalobca navrhol rozsudok potvrdiť a uplatniť si i trovy odvolacieho konania.

15. Ďalšie vyjadrenia do spisu predložené neboli.

16. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasl. CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 10.06.2022 a zistil, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

17. Súd prvej inštancie v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností vyvodil i správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia prvoinštančným súdom na ktoré v plnom rozsahu odkazuje. Zároveň odvolací súd k námietke žalovaného čo do nesprávneho určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky poukazuje na ust. § 298 CSP, ktoré umožňuje súdu v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve, alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná. V takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve, alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou. Podľa názoru odvolacieho súdu ak CSP v ust. § 298 umožňuje súdu v rozsudku aj bez návrhu vysloviť neprijateľnosť určitej zmluvnej podmienky a dokonca v prípade uloženia povinnosti vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie priamo ukladá povinnosť uviesť vo výroku rozsudku znenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, je nepochybné, že žaloba o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky je prípustným prostriedkom ochrany práv spotrebiteľa. Zároveň zákon č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v ust. § 3 ods. 3 dáva každému spotrebiteľovi právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách pričom proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ v súlade s ust. § 3 ods. 5 proti porušiteľovi domáhať ochrany svojho práva. Správne teda v bode 36 odôvodnenia rozsudku súd prvej inštancie konštatoval, že predmetné zmluvné dojednanie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa a teda predstavuje aj neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka keďže zaťažuje spotrebiteľa ďalším nákladom, ktorého účel a zmysel ani nie je jasný.

18. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že v zmluve je neprehliadnuteľná aj samotná výška úroku 57,50% . I podľa odvolacieho súdu je táto v rozpore s dobrými mravmi keď priemerné úrokové sadzby za obdobný úver sa v rovnakom čase pohybovali na úrovni 9,49% ročne. Súd prvej inštancie neprimeranosť správne konštatoval i popísal v bode 35 odôvodnenia rozsudku. I odvolací súd má za to, že v zmluve je nesprávne uvedená RPMN, ktorá je povinnou náležitosťou podľa § 9 ods. 2 psím. j.) zákona č. 129/2010 Z.z. Skutočne pri úrokovej sadzbe 57,50% ročne a splatnosti úveru 1 rok nemôže RPMN byť nižšia, teda vo výške 30% ako je uvedená v zmluve o spotrebiteľskom

úvere. Teda nesprávne uvedenie výšky RPMN v neprospech spotrebiteľa má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru v zmluve podľa § 11 ods. 1 psím. d) zákona o ochrane spotrebiteľa ako to správne popísal súd prvej inštancie v bode 37 odôvodnenia. Žalovaný mal právo na vrátenie finančných prostriedkov iba čo do sumy 800,- Eur. Žalobca uhradil za účelom splatenia úveru sumu 2306,83 Eur. Rozdiel medzi poskytnutými finančnými prostriedkami vrátenou sumou predstavuje 1506,83 Eur ako to správne zistil súd prvej inštancie a správne zaviazal žalovaného vydať žalobcovi toto bezdôvodné obohatenie. Správne odôvodnil súd prvej inštancie i výšku úroku z omeškania 5% ročne zo sumy 1506,83 Eur i termín 30.10.2020 kedy sa druhým dňom po doručení žaloby žalovaný dostal do omeškania s úhradou peňažného záväzku.

19. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, že nárok žalobcu nie je premlčaný. Medzníkom pre posúdenie premlčania bezdôvodného obohatenia v spotrebiteľských veciach získaného dodávateľom na úkor spotrebiteľa je rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-485/19 Profi Credit Slovakia zo dňa 22.04.2021. Odvolací súd v tejto súvislosti poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 7Cdo/268/2021 zo dňa 28.02.2022 z ktorého jednoznačne vyplýva, že otázky ktoré sú predmetom odvolania sú vyriešené judikatúrou a to rozsudkom SDEU C-475/19 a rozhodnutím Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/29/2021. Odvolací súd súhlasí s názorom vysloveným v tomto rozhodnutí, že podľa čl. 7 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky Slovenská republika môže medzinárodnou zmluvou, ktorá bola ratifikovaná a vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, alebo na základe takej zmluvy preniesť výkon časti práv na Európske spoločenstvá a Európsku úniu. Právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a Európskej únie majú prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky. Prevzatie právne záväzných aktov, ktoré vyžadujú implementáciu, sa vykoná zákonom alebo nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2. Zároveň, že podľa rozsudku Súdneho dvora EU C-485/19 zo dňa 22.04.2021 zásada efektivity sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá stanovuje, že na žalobu podanú spotrebiteľom o vrátenie súm neoprávnene zaplatených v rámci plnenia zmluvy o úvere na základe nekalých podmienok v zmysle smernice Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách alebo na základe podmienok, ktoré sú v rozpore s požiadavkami smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS, sa vzťahuje trojročná premlčacia lehota, ktorá začína plynúť odo dňa, keď došlo k bezdôvodnému obohateniu. Článok 10 ods. 2 a článok 22 ods. 1 smernice 2008/48, ako boli vyložené rozsudkom z 9. novembra 2016, Home Credit Slovakia (C-42/15, EU:C:2016:842), sa majú uplatniť na zmluvu o úvere, ktorá bola uzatvorená pred vyhlásením uvedeného rozsudku a pred zmenou vnútroštátnej právnej úpravy vykonanou s cieľom dosiahnuť súlad s výkladom, ktorý bol v ňom prijatý. Skutočne podľa článku 3 ods. 1 CSP každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktorá majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené. Aj v danom prípade predmetom konania je spotrebiteľský nárok, ktorý je harmonizovaný právom Európskej únie. Rozsudky Súdneho dvora EU majú prednosť pred vnútroštátnymi prameňmi práva a v rozsahu v ktorom vnútroštátne právo im odporuje ma súd povinnosť zdržať sa aplikácie konfliktného vnútroštátneho práva. Najvyšší súd SR jednoznačne v rozsudku sp. zn. 7Cdo/268/2021 v bode 18 konštatoval, že podľa rozsudku EU C-485/19 zásada efektivity bráni vnútroštátnej 5CoCsp/33/2021 úprave objektívnej trojročnej premlčacej lehote je nevyhnutné na tento typ nárokov subsidiárne uplatňovať 10 ročnú objektívnu premlčaciu lehotu na vydanie bezdôvodného obohatenia (a to bez skúmania zavinenia).

20. Súd prvej inštancie rozhodol správne i o trovách konania.

21. Preto odvolací súd rozsudok v spojení s opravným uznesením č. k. 14Csp/175/2020-66 zo dňa 11.04.2022 v zmysle ust. § 387 ods. 1 a2 ako vecne správny potvrdil.

22. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 v spojení s ust. § 255 ods. 1 CSP. Úspešný žalobca má nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči neúspešnému žalovanému v plnom rozsahu. Preto odvolací súd rozhodol, že priznáva žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu s tým, že o ich výške rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením (§ 262 ods. 2 CSP).

23. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.